

Αριθμ. Πρωτ. ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ:	8
Αριθμ. Πρωτ. ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ:	8
Ημερομ. Κατάθεσης:	1/12/2020
Ώρα κατάθεσης:	14:02'

Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Επερωτήσεων

Αριθμ. πρωτ. Επερωτήσεων: 8
Αριθμ. πρωτ. Επικαίρων Επερωτήσεων: 8
Ημερομηνία κατάθεσης: 1/12/2020
Ώρα κατάθεσης: 14.02'

Αθήνα, 1 Δεκεμβρίου 2020

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΠΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

- **Επικρατείας, κ. Γεραπετρίτη**
- **Ανάπτυξης και Επενδύσεων**

Θέμα: «Απευθείας αναθέσεις δημόσιων συμβάσεων χωρίς διαφάνεια και έλεγχο».

Η Κυβέρνηση μέσα στην πανδημία βρήκε την ευκαιρία με Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου και έκτακτη νομοθέτηση να κινηθεί εκτός της πάγιας κοινοβουλευτικής διαδικασίας και να εισαγάγει πληθώρα παρεκκλίσεων από τους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις, ιδίως για απευθείας αναθέσεις κάθε είδους.

Η αρχική εξάπλωση της πανδημίας του COVID -19 αντικειμενικά αύξησε τις ανάγκες και τη ζήτηση κυρίως σε υγειονομικά αγαθά και υπηρεσίες. Η εξασφάλιση επάρκειας στα αγαθά αυτά για την αποτροπή της διασποράς του ιού, απαιτούσε και τη λήψη μέτρων για την επιτάχυνση των σχετικών διαδικασιών. Σε καμία περίπτωση όμως, αυτό δεν θα έπρεπε να αποβαίνει σε βάρος των θεμελιωδών αρχών του Εθνικού και Ευρωπαϊκού δικαίου που διέπουν το πεδίο των δημόσιων συμβάσεων, όπως είναι, για παράδειγμα, οι αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της αποτελεσματικότητας.

Παρά ταύτα, στη χώρα μας με αποκλειστικά δική σας ευθύνη, φαίνεται ότι η κατάσταση έλαβε ανεξέλεγκτες διαστάσεις.

Διαρκώς μαθαίνουμε για διενέργεια προμηθειών με υπερκοστολογημένες τιμές, όπως για παράδειγμα συνέβη με την προμήθεια υγειονομικού υλικού από την 6^η ΥΠΕ του Υπουργείου Υγείας.

Διαρκώς μαθαίνουμε για περιπτώσεις απευθείας αναθέσεων είτε σε εταιρείες που συστήνονται ελάχιστες μέρες πριν τη σχετική απόφαση, είτε σε εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε εντελώς άσχετα αντικείμενα και τροποποιούν τους καταστατικούς σκοπούς τους κυριολεκτικά στο παρά πέντε των σχετικών αναθέσεων. Οι

σκανδαλώδεις αποφάσεις για την απολύμανση των καταστημάτων κράτησης της χώρας αλλά και την προμήθεια μέσων ατομικής προστασίας για μονάδες της Ελληνικής Αστυνομίας, που είδαν το φως της δημοσιότητας, είναι ίσως οι πιο κραυγαλέες περιπτώσεις, άλλα δυστυχώς δεν είναι οι μόνες.

Είναι αυτονόητο ότι η ανάθεση προμηθειών κρίσιμου υγειονομικού υλικού σε προμηθευτές που δεν πληρούν τις ελάχιστες εγγυήσεις ποιότητας και επιμελούς εκτέλεσης των συμβάσεων, εκτός των άλλων, θα μπορούσε να εγκυμονεί προφανείς κινδύνους για τη δημόσια υγεία.

Πέραν αυτού, σε πολλές περιπτώσεις, χρησιμοποιείται η υγειονομική κρίση ως μανδύας για την νομιμοποίηση απευθείας αναθέσεων και χρηματοδοτήσεων που είτε δεν έχουν τον χαρακτήρα του επείγοντος είτε δεν συνδέονται με την ανάγκη περιορισμού της πανδημίας και προφανώς διενεργούνται με βασικό κριτήριο την εξυπηρέτηση φίλων και αρεστών. Άλλωστε και η κατανομή των 20 εκατομμυρίων σε ΜΜΕ μέσω της περίφημης «λίστας Πέτσα» με πρόσχημα τον COVID-19 έλαβε χώρα. Μια χρηματοδότηση χωρίς διαφάνεια, χωρίς κανένα ορθολογικό κριτήριο και όπως αναδείχτηκε στην πορεία, με πραγματική στόχευση όχι την ενημέρωση των πολιτών, αλλά τη χειραγώγηση των ΜΜΕ.

Το βασικότερο ίσως ζήτημα συνίσταται στον κατακερματισμό των προμηθειών σε όλο το εύρος του κρατικού μηχανισμού, με αποτέλεσμα ομοειδή αγαθά ή υπηρεσίες να κοστολογούνται με διαφορετικές τιμές ανά φορέα ανάθεσης, σε βάρος φυσικά του κρατικού προϋπολογισμού και του δημοσίου συμφέροντος. Για παράδειγμα, με πρόσχημα την -αναγκαία λόγω των συνθηκών – τηλεργασία, οι φορείς του δημοσίου προβαίνουν διαρκώς, αποσπασματικά και ανέλεγκτα σε προμήθειες Η/Υ και συστημάτων πληροφορικής, με απευθείας αναθέσεις, οδηγώντας σε προφανή κατασπατάληση πόρων.

Και όμως είχατε τη δυνατότητα να λάβετε εγκαίρως μέτρα.

Ιδίως, ενόψει του δεύτερου προβλεπόμενου κύματος της πανδημίας, είχατε τη δυνατότητα να δημιουργήσετε ένα αξιόπιστο σύστημα κεντρικής διαχείρισης και διακομματικού ελέγχου των συμβάσεων που να συνδυάζει την ευελιξία με τη διαφάνεια, την αποτελεσματικότητα και τη χρηστή διοίκηση.

Είχατε τη δυνατότητα αντί των απευθείας αναθέσεων να αξιοποιήσετε διαδικασίες με συντετμημένες προθεσμίες σύμφωνα και με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δεδομένου ότι συνιστούν πιο αξιόπιστα μέσα για την επίτευξη καλύτερης σχέσης ποιότητας-τιμής και για τη διασφάλιση ευρύτερης πρόσβασης σε επιχειρηματικές ευκαιρίες και διαθέσιμα αγαθά.

Δεν το πράξατε. Αντί αυτού, εδώ και 9 μήνες, οι φορείς του Δημοσίου συνάπτουν συμβάσεις κάθε είδους και προβαίνουν σε αναθέσεις, υπό ένα καθεστώς μόνιμης παρέκκλισης από κάθε έννοια τυπικής, ορθολογικής και διαφανούς διοικητικής διαδικασίας.

Έχετε ανεχτεί φαινόμενα αισχροκέρδειας στην αγορά σε βάρος των πολιτών αλλά και του δημοσίου, αρνούμενοι να ορίσετε πλαφόν ακόμη και σε απολύτως κρίσιμα για την προστασία της δημόσιας υγείας αγαθά, και έρχεστε τώρα, 9 μήνες μετά και απολύτως υποκριτικά, να ανακοινώσετε διατίμηση για τα test διάγνωσης του COVID-19.

Το πλέον ανησυχητικό είναι ότι δεν τηρείτε ούτε καν αυτό το εξαιρετικό καθεστώς των απευθείας αναθέσεων που έχετε οι ίδιοι θεσπίσει. Το ίδιο το Υπουργείο Υγείας εισήγαγε εσπευσμένα διάταξη για την εκ των υστέρων νομιμοποίηση δαπανών προμήθειας μέσω ατομικής προστασίας, ανεξαρτήτως διενέργειας του προβλεπόμενου προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Εκτός των ενδεχομένων ζητημάτων νομιμότητας, είναι προφανές ότι ανακύπτουν μείζονα ζητήματα ηθικής τάξης. Η αίσθηση που εύλογα κυριαρχεί στους πολίτες είναι ότι στο δημόσιο τομέα λαμβάνει χώρα μία πρωτοφανής διασπάθιση του δημοσίου χρήματος. Η ειρωνεία είναι, όπως έδειξε το φιάσκο με τις μάσκες στα σχολεία, ότι όσο περισσότερες είναι οι παρεκκλίσεις από το πάγιο θεσμικό πλαίσιο, τόσο λιγότερο αποτελεσματική είναι η γρήγορη και ουσιαστική επίλυση που ζητούν οι πολίτες σε σχέση με τα προβλήματά τους.

Επειδή, η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ σεβόμενη τις θυσίες του Ελληνικού λαού άσκησε απολύτως χρηστή διοίκηση και σας κληροδότησε δημοσιονομικό «μαξιλάρι» ύψους 37 δις ευρώ.

Επειδή, στις σημερινές πρωτοφανείς συνθήκες υγειονομικής, εργασιακής και οικονομικής ανασφάλειας, οι Έλληνες πολίτες έχουν δικαίωμα να γνωρίζουν πού κατευθύνεται και το τελευταίο ευρώ του κρατικού προϋπολογισμού.

Επερωτώνται οι αρμόδιοι κ.κ. Υπουργοί:

- 1. Με δεδομένο ότι το δεύτερο κύμα της πανδημίας ήταν απολύτως αναμενόμενο και οι σχετικές ανάγκες προμηθειών κατά κύριο λόγο δεν ήταν έκτακτες, αλλά προβλέψιμες, γιατί στο διάστημα μεταξύ των δύο εξάρσεων της πανδημίας δεν εφάρμοσαν ένα πλαίσιο σύναψης δημόσιων συμβάσεων και εν γένει αναθέσεων με κεντρικό έλεγχο και διαφάνεια, που να συνδυάζει την αποτελεσματικότητα με την ορθή και συνετή διαχείριση των χρημάτων του κρατικού προϋπολογισμού, αξιοποιώντας και την πρότασή μας για διακομματική επιτροπή ελέγχου των σχετικών δαπανών;**
- 2. Ποια μέτρα σκοπεύουν να λάβουν, έστω και καθυστερημένα, για τον ενδελεχή έλεγχο των συμβάσεων και των αναθέσεων που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί βάσει των κατά παρέκκλιση διατάξεων, ώστε να σταματήσουν άμεσα και να αποτραπούν στο μέλλον, φαινόμενα διασπάθισης του δημοσίου χρήματος;**

Οι επερωτώντες βουλευτές

Αβραμάκης Ελευθέριος

Αγαθοπούλου Ειρήνη

Αλεξιάδης Τρύφων

Αναγνωστοπούλου Σία

Αυγέρη Δώρα

Αχτσιόγλου Έφη

Βαγενά Άννα

Βαρδάκης Σωκράτης

Βασιλικός Βασίλης

Βέττα Καλλιόπη

Γεροβασίλη Όλγα

Γιαννούλης Χρήστος

Γκαρά Αναστασία

Γκιόλας Γιάννης

Δραγασάκης Ιωάννης

Δρίτσας Θοδωρής

Ελευθεριάδου Σουλτάνα

Ζαχαριάδης Κώστας

Ζουράρις Κωνσταντίνος

Ηγουμενίδης Νικόλαος

Καλαματιανός Διονύσης

Καρασαρλίδου Φρόσω

Καφαντάρη Χαρά

Κόκκαλης Βασίλης

Λάμπας Σπυρίδων

Μάλαμα Κυριακή

Μαμουλάκης Χάρης

Μάρκου Κωνσταντίνος

Μπαλάφας Γιάννης
Μπάρκας Κώστας
Μπουρνούς Γιάννης
Μωραΐτης Θάνος
Νοτοπούλου Αικατερίνη
Ξανθός Ανδρέας
Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα
Παπαηλιού Γιώργος
Παπανάτσιου Αικατερίνη
Παππάς Νικόλαος
Πολάκης Παύλος
Ραγκούσης Ιωάννης
Σαντορινιός Νεκτάριος
Σαρακιώτης Γιάννης
Σκουρολιάκος Πάνος
Σκούφα Μπέττυ
Σπίρτζης Χρήστος
Συρμαλένιος Νίκος
Τζάκρη Θεοδώρα
Τζούφη Μερόπη
Τριανραφυλλίδης Αλέξανδρος
Φάμελλος Σωκράτης
Φίλης Νικόλαος
Χαρίτου Δημήτρης
Χατζηγιαννάκης Μίλτος
Χρηστίδου Ραλλία
Ψυχογιός Γιώργος